

Тому просто скажемо.

Віват, Людмило Георгіївно!

Віват і вітаємо Вас зі святковою датою!

І нехай вона стане джерелом для подальшого натхнення, нехай зацікавлені очі студентів та світлі від “нарешті-мені-зрозуміло!” очі аспірантів зустрічають Вас кожного дня, нехай Ваше здоров’я не підводить і Вас, і нас і нехай теплі почуття Вас зустрічають у будь-якому місті України, де є Ваші колеги.

Бажаємо Вам нових досягнень, нових вершин, “на которых никто не бывал”, нових сил, нової енергії, літа на душі, талану на кожен день та успіхів на кожне починання. Хай у Вашому житті буде мир, хай у Вашому домі буде взаєморозуміння, хай всі Ваші бажання сповнюються!

ОЛЕНА МУРАДЯН,

*з любов’ю, повагою та вдячністю
від імені учнів, студентів, аспірантів, докторантів Людмили Георгіївни,
колективу кафедри соціології та колективу соціологічного факультету
ХНУ ім. В.Н.Каразіна*

Матеріал надійшов 15.05.2019

Про роль особистості в соціології

Кожен ювілей своїх колег з академічної соціологічної спільноти я намагаюся використати не як натяк на те, що пора вже й відпочити, але для того, аби, по-перше, сказати добрі слова людям, які своєю нелегкою працею в ім’я соціології заслужили на це, а по-друге, щоби вчитися на їхньому величезному досвіді. Адже здатність вчитися має бути притаманна навіть заслуженим пенсіонерам для того, щоб не відставати від швидкоплинної реальності й не переставати бути цікавим навіть для своєї родини та близького оточення. Людмила Георгіївна Сокурянська максимально спростила для мене завдання навчатися, оскільки простий перелік її активностей і багатющий життєвий досвід методом доконаного факту створює віяло вже зреалізованих задумів і проєктивних можливостей, які можна наслідувати і тим самим увиразнити роль непересічної особистості в розвитку української соціології.

Заощаджуючи час читачів цього допису, можу стисло перелічити ті речі, яких я навчилася від своєї подруги, людини, з якою ми перебуваємо в одній ментальній та світоглядній площині вже багато років.

По-перше, це співзвучність її єства із викликами сьогодення: вона є сучасною у багатьох розуміннях цього слова. Мені інколи бракує цього загостреного почуття сьогодення і прийдешності, коли так хочеться мирно дріма-

ти у своєму провінційному болоті й пожинати лаври минулих перемог та звершень...

По-друге, Сокурянська справді може вважатися берегинею нашої соціологічної спільноти та її дітища — Соціологічної асоціації України. Вона плекала її паростки, вона на посаді віце-президента багато років незмінно докладала усіх зусиль, аби САУ набула значення провідної професійної організації країни. На моїй пам'яті практично всі поважні ініціативи, з'їзди та конгреси САУ, що проводилися чітко, гранично організовано, із вчасним виданням найважливішої документації, тез і виступів наших колег з України та зарубіжних соціологічних шкіл. Ми зазвичай бачимо чіткий ритм їхнього проведення, прекрасну організацію, невимушені дружні зустрічі після завершення роботи. А чи замислювався хтось над цим, яких зусиль та багаторічної звитяжної праці це вимагало від Л.Сокурянської? Звідси й наступний урок для мене: вона вміє об'єднати людей у команду, яка живе одним диханням і працює злагоджено, як швейцарський годинник. І вона завжди не втомлюється повторювати: “А це мої дівчатка зробили, поза своїм робочим часом, поза вихідними... А це нас виручив такий-то колега... А за це ми маємо дякувати деканові... Та це ж заслуга В.Бакірова...” Спасибі їй величезне за це і низький уклін!

По-третє, це дива варта її працездатність — вона працює завжди, коли не спить (принаймні мені так здається). Одного разу телефоную їй і питаюся, де вона зараз перебуває. Вона відповідає: “Та оце їду в потязі”, а я на це: “Ну, то маєш час добре виспатися”. Вона ж каже: “Оце добра нагода вичитати декілька статей”. Іншого разу — літній діалог: я питаю, де вона; відповідає — на дачі. “Що робиш? Грядки сапаєш?” — “Та ти що, оце дисертацію читати закінчую”. “Хоч своєї аспірантки?” — питаюся. — “Та де, ось просили почитати”. І так завжди. Думаю, не перелічити, скільки тих статей, монографій, дисертацій та іншої нашої продукції перейшли через її очі, руки і розум — і виходили з них набагато кращими, аніж потрапляли до неї. Вона не тільки їх виправляла і робила зауваження — вона вчила багатьох соціологів (як молодих, так і вповні поважного віку) ставати кращими, працювати більше, зростати як науковці. Вона щедро дарувала їм свої думки, ідеї, пропозиції і ніколи не вимагала за це визнання авторських прав або захисту своєї витраченої інтелектуальної власності.

По-четверте, вчитися у Сокурянської варто і в її відносинах зі студентами — наскільки я це бачила, вони тягнуться до неї, радо співпрацюють, а вона завжди біля них і з ними разом; на очах молодшає і аж ніяк не виглядає чужою; разом вони творять гармонійну цілісність.

По-п'яте, це її здатність бути патріотом своєї Батьківщини, навіть у середовищі тих її колег, хто не поділяє її поглядів, що є нелегкою справою. Вона любить свою країну і робить все від неї залежне, аби зробити свій внесок в її майбутнє. Для неї це означає насамперед готувати для України добре освічених соціологів, які, своєю чергою, будуть допомагати виводити країну на вищі щаблі суспільного поступу. Минатиме час, і багато з її випускників будуть з гордістю говорити: “А нас навчала Людмила Георгіївна Сокурянська, яка і словом, і ділом вчила нас бути громадянами своєї держави, жити і працювати на її благо”.

По-шосте, це м'який гумор Людмили Георгіївна та здатність пожартувати щодо себе, відсутність якихось прикмет зверхності та пихатості, які часто властиві іменитим та заслуженим. Вона однаково рівно поводить себе і з начальством, і з колегами, і з авторами недолугих наукових опусів, і зі студентами, і з пересічними попутниками в електричці, і з титулованими особами із владних структур. Вона щира і правдива, порядна і надійна. Вона не зрадить.

По-сьоме, в усіх своїх життєвих обставинах, про які мало хто здогадувався, Сокурянська ніколи не просила про послаблення та привілеї, і навіть хвороби відступали перед її життєвою енергією. Я інколи можу пожалітися на свої болячки — вона ж ніколи.

Мабуть, я не перелічила й десятої частки тих прекрасних рис та якостей, які притаманні Людмилі Георгіївні Сокурянській і яким слід повчитися нам усім. Вона дає багато приводів шанувати її й висловлювати їй нашу щирю вдячність та повагу, і не лише в ювілейні дні. Дякуючи їй, водночас докладімо зусиль, аби вона довше була з нами, полегшимо тягар її праці. Ставаймо кращими їй на радість і нам самим на втіху. З днем народження, дорога наша Березине! Спасибі тобі за все! Будь здорова і щаслива! Многая тобі літа!

НАТАЛІЯ ЧЕРНИШ,

*доктор соціологічних наук, професор кафедри соціології
Львівського національного університету імені Івана Франка,
Заслужений діяч науки і техніки України, віце-президент САУ
Матеріал надійшов 14.05.2019*

“Мені щастить на учнів, студентів, вчителів” Інтерв'ю з Людмилою Сокурянською

Будь-яка мова, як вчать нас постструктуралісти, є колосальним сховищем різноманітних інструментів, які “пам'ятають” гігантську кількість рук, через які ці інструменти “пройшли”. Ці інструменти — слова, значення, лексеми, семантими — зношуються та “стираються”, амортизуються та ламаються від інтенсивного використання.

Одним із таких семантичних конструктів є словосполучення на кшталт “стовп науки”, а в нашому випадку — “стовп факультету”. Але у нас немає інших інструментів для вираження. Тому сьогодні без таких штампів не обійтися, і не обійтися без рефлексії про мову. Адже ми знаходимося в гостях — епістемологічно, біографічно, інтелектуально — у нинішньої ювілярки, філолога за першою освітою і завідувачки кафедри соціології за покликанням, а ще — доктора соціологічних наук, професора, віце-президента

© Л.Сокурянська, 2019

© О.Голіков, О.Мурадян, 2019